

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра організації та економіки фармації

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»
для студентів 5 курсу фармацевтичного факультету
ОК 25.2

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
організації та економіки фармації
Протокол №11
від "23" червня 2023 р.
Завідувач кафедри
 проф. Б.П.Громовик

Затверджено
профільною методичною комісією
з хімічних та фармацевтичних дисциплін
Протокол № 3
від "27" червня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
 проф. С.Б.Білоус

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра організації та економіки фармації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
доц. І. І. Солонинко

“ ___ ” _____ 2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»
для студентів 5 курсу фармацевтичного факультету
ОК 25.2**

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
організації та економіки фармації
Протокол №11
від “23” червня 2023 р.
Завідувач кафедри
_____ проф. Б.П.Громовик

Затверджено
профільною методичною комісією
з хімічних та фармацевтичних дисциплін
Протокол № 3
від “27” червня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
_____ проф. С.Б.Білоус

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ - співробітники кафедри організації та економіки фармації: Б.П. Громовик, завідувач кафедри, д-р фарм. наук, проф., І.Я. Городецька, канд. фарм. н., доц., О.М.Корнієнко, канд. фарм. н., доц.

РЕЦЕНЗЕНТ: доцент кафедри технології ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат фармацевтичних наук Якимів О.В.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Соціальна фармація»

укладена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація спеціалізації 226.01 Фармація; 226.02 Промислова фармація, а також Освітньо-професійної програми «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (від 15.02.2023, протокол № 1-ВР).

Опис навчальної дисципліни (анотація): Соціальна фармація як навчальна дисципліна вивчає теоретико-методологічні основи соціально-економічних аспектів здійснення професійної діяльності в галузі фармації та удосконалення механізмів доступності фармацевтичної допомоги.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них				Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Соціальна фармація	Денна форма навчання				5 курс (9 семестр)	залік
	3 кредити / 90 год.	8 год.	30 год.	52 год.		
	Заочна форма навчання				5 курс (10 семестр)	1 контрольна робота, залік
	3 кредити / 90 год.	4	10	76		

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні основи соціальної фармації.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Соціальна фармація» інтегрується з дисциплінами, що вивчаються відповідно до навчального плану: «Етика та деонтологія у фармації», «Фармацевтичне право та законодавство», «Організація та економіка фармації», «Фармацевтичний менеджмент і маркетинг», «Клінічна фармація та фармацевтична опіка», «Фармакоекономіка», що забезпечує застосування знань та умінь з дисципліни у процесі подальшого навчання, а також у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна фармація» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо соціально-економічних аспектів організації фармацевтичного забезпечення населення на макро- та мікроекономічному рівнях, а також професійно-важливих навичок щодо впровадження соціально-економічних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна фармація» є оволодіння здобувачами вищої фармацевтичної освіти спеціальними знаннями та навичками щодо теоретичних основ соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами та медичними виробами; використання нормативно-правової бази з питань регулювання соціальних та економічних аспектів провадження фармацевтичної діяльності; проведення комплексного аналізу основних соціально-економічних показників ефективності фармацевтичного забезпечення населення; дотримання основних принципів соціальної відповідальності при здійсненні професійної діяльності фахівцями у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК06. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації/промислової фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, необхідні для реалізації професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проектів у сфері фармації.

ФК03. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК05. Здатність демонструвати і застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички спілкування та фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології.

ФК07. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики та попередження поширених, небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 08. Здатність забезпечувати раціональне застосування та консультування щодо рецептурних і безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту, фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування, керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.

ФК 13. Здатність організовувати діяльність аптечних закладів із забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту у звичайних умовах та в умовах надзвичайного стану, а також впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.

ФК 14. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків і зборів, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до законодавства України.

ФК 15. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№ з.п.	Компетентність	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність та автономія
		<p>ЗН1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань</p>	<p>УМ1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур</p> <p>УМ2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких мультидисциплінарних контекстах</p> <p>УМ3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p>	<p>К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефаківців, зокрема, до осіб, які навчаються</p>	<p>АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів</p> <p>АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів</p> <p>АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>
1	2	3	4	5	6
Загальні компетенції					
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу		УМ2		
ЗК02	Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності	ЗН1	УМ1		
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово			К1	
ЗК05	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК06	Здатність працювати в команді		УМ3	К1	АВ1, АВ2

1	2	3	4	5	6
ЗК08	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		УМ3	К1	АВ3
ЗК09	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ)		УМ1		АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності					
ФК01	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.	ЗН1	УМ1, УМ2		АВ1, АВ2
ФК02	Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проектів у сфері фармації.	ЗН1	УМ1		АВ3
ФК03	Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.		УМ3		АВ1, АВ2
ФК04	Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.	ЗН1	УМ1	К1	АВ1, АВ2

1	2	3	4	5	6
ФК05	Здатність демонструвати і застосовувати у практичній діяльності фундаментальні принципи фармацевтичної етики й деонтології	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ3
ФК07	Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики та попередження поширених, небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями	ЗН1	УМ2	К1	АВ2
ФК08	. Здатність забезпечувати раціональне застосування та консультування щодо рецептурних і безрецептурних ЛЗ й інших товарів аптечного асортименту, фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації ЛЗ шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/проти-показань до застосування, керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2

1	2	3	4	5	6
ФК13	Здатність організувати діяльність аптечних закладів із забезпечення населення і закладів охорони здоров'я ЛЗ та іншими товарами аптечного асортименту у звичайних умовах та в умовах надзвичайного стану, а також й впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
ФК14	Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на ЛЗ та інші товари аптечного асортименту відповідно до законодавства України	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ1
ФК15	Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ЛЗ.	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ1, АВ2
ФК16	Здатність організувати та здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення ЛЗ у різних лікарських формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувально-профілактичних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики	ЗН1	УМ1, УМ2		АВ1, АВ2

Результати навчання:

ПРН01. Володіти спеціалізованими концептуальними знаннями у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків і вмінні застосовувати їх у професійній діяльності (ЗК01, ЗК02, ФК01, ФК05, ФК07, ФК08, ФК13, ФК14, ФК15).

ПРН02. Критично осмислювати і аналізувати наукові та прикладні проблеми у сфері фармації (ЗК01, ЗК08, ФК05, ФК07, ФК08, ФК13, ФК14, ФК15).

ПРН03. Володіти спеціалізованими знаннями та вміннями/навичками для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою вдосконалення знань та процедур у сфері фармації (ЗК02, ЗК08, ФК01, ФК07, ФК08, ФК13, ФК14, ФК15).

ПРН04. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів (ЗК03, ФК04, ФК05, ФК07, ФК08).

ПРН05. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармації у стандартних і нестандартних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності (ЗК02, ЗК05, ФК01, ФК03, ФК14, ФК15).

ПРН06. Розробляти та приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей (ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК06, ЗК08, ФК01, ФК03, ФК13, ФК14, ФК15).

ПРН07. Аналізувати необхідну інформацію щодо розробки та виробництва лікарських засобів, використовуючи фахову літературу, патенти, бази даних та інші джерела; систематизувати, аналізувати й оцінювати її, зокрема, з використанням статистичного аналізу (ЗК01, ФК02, ФК05, ФК07, ФК08, ФК14, ФК15).

ПРН08. Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів (ЗК05, ЗК06, ЗК08, ФК01, ФК02, ФК05, ФК14, ФК15).

ПРН09. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей (ЗК03, ЗК08, ФК02, ФК04, ФК05, ФК07, ФК08).

ПРН10. Проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики та при виникненні спалахів небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань (ЗК03, ФК02, ФК04, ФК07).

ПРН11. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів природного та синтетичного походження різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей та виду лікарської форми. Рекомендувати лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки (ЗК02, ЗК03, ЗК04, ЗК09, ФК01, ФК02, ФК04, ФК08).

ПРН16. Реалізовувати відповідні організаційно-управлінські заходи щодо забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту; здійснювати усі види звітності та обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство і товарознавчий аналіз (ЗК02, ЗК03, ФК02, ФК13).

ПРН17. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (закупівельні, оптово-відпускні та роздрібні) на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту (ЗК09, ФК14).

ПРН18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів (ЗК02, ЗК09, ФК01, ФК03, ФК15).

ПРН26. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик (ЗК02, ФК02, ФК03, ФК19).

ПРН27. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів (ЗК08, ФК08).

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень нормативно-правових документів, ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання до фахової та не фахової аудиторії.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС - 90 годин.

Тема 1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.

Тема 2. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

Тема 3. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників.

Тема 4. Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.

Тема 5. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації.

Тема 6. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога.

Тема 7. Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення.

3. Структура навчальної дисципліни (денна та заочна форми навчання)

Назва теми	Кількість годин, у т.ч.					
	денна форма			заочна форма		
	лек.	пр.	СР	лек.	пр.	СР
1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами	1	2	6	-	-	9
2. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення	2	8	12	1	4	17
3. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	1	4	8	1	2	10
4. Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу	1	4	6	1	1	9
5. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації	1	4	6	1	1	9
6. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога	1	4	6	-	1	10
7. Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення	1	4	8	-	1	12
Усього годин 90/3 кредити ЄКТС	8	30	52	4	10	76
Підсумковий контроль	Залік			1 контрольна робота та Залік		

4. Тематичний план лекцій

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.	1	-
2	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.	2	1
3	Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників.	1	1
4	Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.	1	1
5	Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації.	1	1
6	Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога.	1	-
7	Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення.	1	-
Всього		8	4

5. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.	2	-
2	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.	8	4
3	Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників.	4	2
4	Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.	4	1
5	Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації.	4	1
6	Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога.	4	1
7	Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення.	4	1
Всього		30	10

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.	6	9
2	Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення.	12	17

1	2	3	4
3	Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників.	8	10
4	Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.	6	9
5	Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації.	6	9
6	Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога.	6	10
7	Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення.	8	12
Всього		52	76
Вид контролю:			1 контрольна робота
			поточний контроль на практичних заняттях

7. Індивідуальні завдання - не заплановані робочим навчальним планом на навчальний рік.

8. Методи навчання. У процесі вивчення дисципліни «Соціальна фармація» застосовуються такі методи навчання:

- за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний;
- за основними етапами процесу: формування знань; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка;
- за системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль і самоконтроль.
- за джерелами знань: словесні – розповідь, бесіда; наочні – демонстрація, ілюстрація.
- за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький.

9. Методи контролю:

- Види контролю (поточний і підсумковий).

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Поточний контроль включає перевірку теоретичної та практичної підготовки.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

№ з.п.	Вид роботи	мак балів	Оцінка в балах	Методи контролю
1	Робота на занятті	5	А) 2,3,4,5 Б) 2,3,4,5	А) перевірка виконання практичних завдань, визначених програмою; Б) опитування; Б) тестовий контроль.
2	Самостійна робота	-	А) зараховано/ не зараховано Б) 2,3,4,5	А) для денної форми навчання – перевірка виконання практичних завдань, винесених на самостійну роботу; Б) для заочної форми навчання – перевірка виконання контрольної роботи.

Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачена у формі виконання

контрольної роботи. Вона оцінюється до початку навчально-екзаменаційної сесії.

Оцінювання контрольної (самостійної) роботи здійснюється за 4-ри бальною (національною) шкалою і враховується при нарахуванні балів за поточну навчальну діяльність студентів.

Оцінку «відмінно» заслуговує студент, у якого робота виконана правильно і самостійно, відбиває належний рівень знань, оформлена відповідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «добре» заслуговує студент, у якого робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань; оформлена згідно з вимогами, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «задовільно» заслуговує студент, у якого робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань; оформлення роботи не повною мірою відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «незадовільно» одержує студент, у якого виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

- Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану – залік

11. Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12.Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

12. Методичне забезпечення:

Робоча навчальна програма з дисципліни.

Силабус навчальної дисципліни.

Лекційний матеріал (мультимедійні презентації, тексти лекцій, календарно-тематичний план лекцій).

Календарно-тематичні плани практичних занять.

Питання для самостійної роботи.

Тести для контролю знань студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Ресурси мережі Інтернет, зокрема авторська он-лайн система неперервної фармацевтичної освіти AdFarm S.A., освітня платформа Misa, онлайн-сервіси Zoom і Google Forms.

Довідкові і роздаткові матеріали.

Методичні рекомендації для викладача з навчальної дисципліни «Соціальна фармація».

Методичні матеріали для здобувачів вищої освіти:

1. Навчальна дисципліна «Соціальна фармація»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять і самостійної роботи для студентів фармацевтичного факультету денної форми навчання.

2. Навчальна дисципліна «Соціальна фармація»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять для студентів фармацевтичного факультету заочної форми навчання.

3. Контрольна робота з навчальної дисципліни «Соціальна фармація»: методичні рекомендації та перелік завдань до практичних занять для студентів фармацевтичного факультету заочної форми навчання.

Комп'ютерний клас на 16 робочих місць, підключених до локальної мережі університету із прямим виходом в мережу Інтернет.

Розширений план лекцій, практичних занять та самостійної роботи

Тема 1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами. Цілі, цінності, пріоритети, ключові функції, стратегії, проблеми та завдання системи охорони здоров'я України в сучасних умовах. Складові оцінки якості медичної та фармацевтичної допомоги. Концепція реформування фінансування системи охорони здоров'я. Становлення та розвиток соціальної фармації. Соціальне значення лікарських засобів. Показники доступності лікарських засобів. Організація централізованих закупівель лікарських засобів. Медичне страхування як складова соціальної політики держави. Національна служба здоров'я України. eHealth - електронна система охорони здоров'я.

Тема 2. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення. Державні гарантії у галузі забезпечення ліками окремих соціально важливих нозологій, соціально небезпечних та орфанних захворювань, незахищених верств населення. Система державних закупівель лікарських засобів, виробів медичного призначення та технічних засобів реабілітації в Україні. ДП «Медичні закупівлі в Україні».

Електронна система закупівель. Порядок фінансування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. Здійснення фармацевтичного забезпечення державних, комунальних та приватних лікувально-профілактичних закладів. Референтне ціноутворення під час державних закупівель. Особливості встановлення роздрібної вартості на лікарські засоби, виробу медичного призначення, супутні аптечні товари при різних формах відпуску.

Основні положення нормативної бази урядової програми «Доступні ліки». Особливості виписування та обліку електронних рецептів. Механізм реімбурсації аптекам коштів за відпущені лікарські засоби.

Тема 3. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників. Нормативно-правове регулювання дотримання професійних прав та забезпечення пільг для фармацевтичних працівників. Державні соціальні гарантії у сфері доходів населення. Критерії встановлення розміру посадових окладів адміністративно-управлінського і фармацевтичного персоналу аптечних закладів. Порядок нарахування різних видів виплат: заробітної плати, за роботу у святкові дні, за понаднормову працю, сумісництво, керівництво виробничою практикою, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та ін. Порядок нарахування, утримання та сплати обов'язкових відрахувань з доходів фізичних осіб. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка.

Тема 4. Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу. Особливості місії суб'єктів фармацевтичного бізнесу. Дотримання вимог законодавства та чесної конкуренції на ринку. Підвищення соціальної привабливості аптечного закладу в сучасних умовах. Розробка пакета соціальних ініціатив для аптечного закладу: механізм надання знижок окремим категоріям населення, програми лояльності, картки лояльності (картки постійних покупців, бонусні і дисконтні картки). Участь фармацевтичних підприємств у благочинних і гуманітарних проєктах.

Тема 5. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фахівців фармації. Тенденції розвитку концепції соціальної відповідальності та її місце в управлінській системі. Обґрунтування соціальної відповідальності у фармації на особистісному рівні. Концептуальні положення та методологія формування соціальної відповідальності фахівців фармації. Особливості надання фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих (пацієнтам онкологічного профілю, паліативним хворим, хворим на рідкісні захворювання, геріатричним пацієнтам та ін.).

Тема 6. Соціальна фармація і право. Фармацевтичне самоврядування. Гуманітарна і волонтерська допомога. Розбіжності та невизначеності нормативно-правового регулювання фармацевтичного сектору охорони здоров'я. Шляхи розв'язання практичних проблем, зумовлених законодавчими розбіжностями. Соціальна відповідальність та контроль за дотриманням законодавства у сфері реклами лікарських засобів та супутніх аптечних товарів. Ключові проблеми немедикаментозного застосування ліків та напрями їх подальшого вирішення. Соціальна роль фармацевта у недопущенні відпуску ліків з метою немедичного використання. Фармацевтичне самоврядування. Роль громадських організацій та об'єднань у вдосконаленні аспектів надання фармацевтичної допомоги. Гуманітарна і волонтерська допомога.

Тема 7. Соціальне значення фармацевтичної профілактики як складової збереження здоров'я населення. Підвищення грамотності населення у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії ВООЗ. Фармацевтичні аспекти збереження здоров'я та популяризації здорового способу життя. Соціальне значення фармацевтичної профілактики. Роль фармацевтичної опіки при відпуску з аптек лікарських засобів, медичних виробів та супутніх товарів аптечного асортименту. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Переваги та недоліки вільного доступу до інформації про застосування лікарських засобів широкого кола споживачів. Особливості фармацевтичного забезпечення під час повномасштабного вторгнення росії.

Питання для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів відповідають питанням розширеного плану практичних занять та самостійної роботи.

13. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Соціальна фармація: підручник для здобувачів вищої освіти / А.А.Котвіцька, А.В.Волкова, І.В. Кубарева та ін.; за ред. А.А.Котвіцької.Х. : НФаУ, 2021. 264 с.
2. Котвіцька А.А. Соціальна фармація. Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/6637/socialna-farmaciya>
3. Ткаченко Н.О. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фармацевтичних працівників; за наук. ред. проф. Б.П.Громова. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2018. 217 с.
4. ДСТУ ISO 26000:2019 (ISO 26000:2010, IDT) Настанови щодо соціальної відповідальності URL: http://online.budstandart.com.ua/catalog/doc-page.html?id_doc=91617

Допоміжна

1. Городецька І.Я. Аналіз практик корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних виробничих фармацевтичних підприємств. І.Я.Городецька, О.Р.Левицька, Н.М.Ткаченко. Annals of Mechnikov Institute. 2023.N1.P.68-74. URL: <http://journals.uran.ua/ami/article/view/274249/270380>
2. Городецька І.Я., Чухрай І.Л. Стан організації відпуску ліків з аптеки: погляд фармацевтичних фахівців. Фармацевтичний часопис. 2021. № 3. С.50-56. URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/pharm-chas/article/view/12433/11685>
3. Громовик Б.П., Горілик А.В. Неперервна фармацевтична освіта в Україні: науково-методичні аспекти управлінсько-економічної підготовки: монографія. Львів: Растр. 7, 2012.166 с.
4. Громовик Б.П., Панькевич О.Б. Інституційний вимір міжнародного фармацевтичного саморегулювання. Фармацевтичний часопис. 2017.№1.С.45-53. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21C
https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1059/987NR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=Phch_2017_1_10
5. Громовик Б.П., Панькевич О.Б. Термінологічне навантаження саморегулювання фармацевтичної галузі. Фармаком.2016.№3.С.100-106.
6. Громовик Б.П., Панькевич О.Б., Білушак Г.І. Саморегулювання фармацевтичної діяльності в Україні: опінія провізорів і фармацевтів. Фармацевтичний журнал, 2020, Т. 75, № 5.С.15-18. URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1059/987>
7. Громовик Б.П., Прокіп С.Є. Інформаційне супроводження процесу фармакотерапії у паліативній та хоспісній медицині : монографія. Львів: Ліга-Прес, 2015. 96 с.
8. Громовик Б.П., Унгурян Л. М. Фармацевтична логістика: фокус на допомозі пацієнту : монографія. Львів: РАСТР-7, 2013. 212 с.
9. Лебедь С.О. Історичні аспекти та сучасний стан фальсифікації лікарських засобів в Україні та світі: монографія; за науковою редакцією професора Б.П. Громова. Рівне: Волин. обереги, 2018. 320 с.
10. Левицька О.Є., Левицька О.Р., Громовик Б.П., Парамош О.В. Фармацевтична допомога в геріатрії: прикладні аспекти: монографія. Львів: Растр-7. 2014. 154 с.
11. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07#Text>.
12. Соціальна фармація як складова системи фармацевтичного забезпечення населення та міждисциплінарна наука / А. А. Котвіцька та ін. Соціальна фармація в Україні: стан, проблеми та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. за участю міжнар. спеціалістів, м. Харків, 3 квіт. 2013 р. Харків : НФаУ, 2013. С. 14-28. URL: <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/9941>.
13. Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: матер. VIII Міжнар. наук.-практ. дистанційної конференції (27 кв. 2023 р., м. Харків) / ред. кол.: А.А.Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2023. 508 с. URL: https://socpharm.nuph.edu.ua/wp-content/blogs.dir/10/files/2023/05/sotsialna-farmatsiia_materialy-2023.pdf

14. Сучасні аспекти фармацевтичної практики в Україні: колективна монографія / Б.П. Громовик, А.В. Горілик, І.Я. Городецька [та ін.]; за наук. ред. Б.П. Громовика. Львів: Ліга-Прес, 2014. 386 с.
15. Сучасні аспекти фармацевтичної практики в Україні: колективна монографія. Випуск 2 / Б.П. Громовик, .В. Бушуєва, А.В. Горілик, [та ін.]; за наук. ред. Б.П. Громовика. Львів: Ліга-Прес, 2017. 253 с.
16. Ткаченко Н. О., Громовик Б. П. Моделювання правового поля формування соціально відповідальної поведінки фармацевтичних фахівців. Актуальні питання фармац. і мед. науки та практики. 2018. № 1. С. 104–111. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=apfimntp_2018_11_1_20
17. Ткаченко Н.О. Дослідження стану та напрямів соціальної активності суб'єктів фармацевтичного підприємництва. Управління та економіка у фармації. 2020. № 3. С.47-56. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/11928/1/207862-477460-1-PB.pdf>
18. Ткаченко Н.О. Соціальна відповідальність у професійній діяльності фармацевтичних працівників. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2018. 217 с.
19. Ткаченко Н.О. Соціальна відповідальність: погляд практичної фармації. ADVANCES OF SCIENCE: Proceedings of articles the international scientific conference. Karlovy Vary; Kyiv, 2018. С. 302–306.
20. Ткаченко Н.О., Громовик Б.П. Концептуальний аналіз соціальної відповідальності особистості та її інтегрування у фармацевтичну практику. Актуальні питання фармац. і мед. науки та практики. 2017. № 3. С. 342–347. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=apfimntp_2017_10_3_19
21. Унгурян Л.М., Громовик Б.П. Фармацевтична практика: логістичні, інформаційні, нейроекономічні та соціальні аспекти: монографія. Львів: Простір-М.2016.155 с.
22. Шаповал Н.М. Соціальна відповідальність бізнесу в структурі управління економікою: монографія; ДВНЗ «Нац. гірн.ун-т». Д.: Держ. ВНЗ «НГУ», 2011. 356 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Нормативно-директивні документи МОЗ України. URL: <http://mozdocs.kiev.ua/>.
3. Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsites.nsf/all/shlist?opendocument>.
4. Compendium online. URL: <https://compendium.com.ua/bad/>.
5. Щотижневик «Аптека». URL: <https://www.apteka.ua/>.
6. Пошукова база ліків. URL: <https://tabletki.ua/uk/>.
7. Пошукова база ліків. URL: <http://likicontrol.com.ua/>.
8. Пошукова база Medline. URL: National Library of Medicine <https://www.nlm.nih.gov/bsd/medline.html>.
9. Пошукова база Medscape. URL: Medscape <https://www.medscape.com/pharmacists>.
10. Пошукова база Cochrane Library. URL: Cochrane Library <https://www.cochrane.org/>.